

**УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ – ШТИП
ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ**

ISSN 1857-7059

**ГОДИШЕН ЗБОРНИК
2012
YEARBOOK
2012**

ГОДИНА 3

VOLUME III

**GOCE DELCEV UNIVERSITY – STIP
FACULTY OF PHILOLOGY**

**ГОДИШЕН ЗБОРНИК
ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ
YEARBOOK
FACULTY OF PHILOLOGY**

За издавачот

проф. д-р Виолета Димова

Издавачки совет

Проф. д-р Саша Митрев
Проф. д-р Блажо Боев
Проф. д-р Лилјана Колева Гудева
Проф. д-р Виолета Димова
Доц. д-р Јованка Денкова
Доц. д-р Махмут Челик
Доц. д-р Ранко Младеноски
М-р Ристо Костуранов

Редакциски одбор

Проф. д-р Виолета Димова
Вонр. проф. Луси Караниколова
Доц. д-р Толе Белчев
Доц. д-р Билјана Ивановска
Доц. д-р Јованка Денкова
Доц. д-р Марија Леонтиќ
Доц. д-р Марија Кусевска
Доц. д-р Марија Кукубајска
Виш лектор м-р Снежана Кирова
М-р Весна Коцева

Главен уредник

Доц. д-р Билјана Ивановска

Одговорен уредник

Доц. д-р Нина Даскаловска

Јазично уредување

Даница Гавриловска-Атанасовска
(македонски јазик)

Доц. д-р Марија Кукубајска
(англиски јазик)

Техничко уредување

Славе Димитров, Благој Михов

Печати

Печатница „2-ри Август“ - Штип
Тираж - 300 примероци

Редакција и администрација

Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип
Филолошки факултет
ул. „Крсте Мисирков“ 10А
п. фах 201, 2000 Штип
Р. Македонија

Editorial board

Prof. Sasa Mitrev, Ph.D.
Prof. Blazo Boev, Ph.D.
Prof. Liljana Koleva – Gudeva, Ph.D.
Prof. Violeta Dimova, Ph.D.
Ass. Prof. Jovanka Denkova, Ph.D.
Ass. Prof. Mahmut Chelik, Ph.D.
Ass. Prof. Ranko Mladenoski, Ph.D.
Risto Kosturanov, M.Sc.

Editorial staff

Prof. Violeta Dimova, Ph.D.
Asoc. Prof. Lusi Karanikolova Ph.D.
Ass. Prof. Tole Belcev, Ph.D.
Ass. Prof. Biljana Ivanovska, Ph.D.
Ass. Prof. Jovanka Denkova, Ph.D.
Ass. Prof. Marija Leontic, Ph.D.
Ass. Prof. Marija Kusevska, Ph.D.
Ass. Prof. Marija Kukubajska Ph.D.
Lecturer Snezana Kirova, M.A.
Vesna Koceva, M.A.

Managing editor

Ass. Prof. Biljana Ivanovska, Ph.D.

Editor in chief

Ass. Prof. Nina Daskalovska, Ph.D.

Language editor

Danica Gavrilovska–Atanasovska
(Macedonian)
Ass. Prof. Marija Kukubajska, Ph.D.
(English)

Technical editor

Slave Dimitrov, Blagoj Mihov

Printing

„Vtori Avgust“ - Stip
Printing No 300

Address of editorial office

Goce Delcev University–Stip
Faculty of Philology
Krste Misirkov 10A
PO box 201, 2000 Stip
R. of Macedonia

СОДРЖИНА CONTENT

д-р Билјана Ивановска ПРАКТИЧНИ ИДЕИ ЗА ПРЕДАВАЊЕ (начини како да се добие фидбек -повратна информација од студентите) Biljana Ivanovska, Ph.D. PRACTICAL IDEAS FOR TEACHING (HOW TO OBTAIN STUDENTS FEEDBACK)	9
м-р Весна Коцева, м-р Татјана Уланска ПОТРЕБА ОД ВОВЕДУВАЊЕ НА АКТИВНОСТИ ЗА ОБРАБОТКА НА ИНПУТ НА ЧАСОТ ПО НЕМАЈЧИН ЈАЗИК Vesna Koceva M.A., Tatjana Ulanska M.A. THE NEED FOR INTRODUCTION OF ACTIVITIES FOR INPUT PROCESSING IN FOREIGN LANGUAGE CLASSES	13
д-р Нина Даскаловска, д-р Билјана Ивановска ЛЕКСИЧКА КОМПЕТЕНЦИЈА Nina Daskalovska Ph.D., Biljana Ivanovska Ph.D. LEXICAL COMPETENCE	19
д-р Брикена Џафери, д-р Гезим Џафери ПРЕЧКИ ВО УЧЕЊЕТО И УСВОЈУВАЊЕ НА ВТОР ЈАЗИК Brikena Xhaferri Ph.D., Gezim Xhaferri Ph.D. LEARNING DISABILITIES AND SECOND LANGUAGE ACQUISITION	33
м-р Марија Тодорова, м-р Даринка Маролова НЕВЕРБАЛНАТА КОМУНИКАЦИЈА КАКО ТРАНСКУЛТУРНА КАТЕГОРИЈА Marija Todorova M.A., Darinka Marolova M.A. NON-VERBAL COMMUNICATION AS A TRANSCULTURAL CATEGORY ..	39
проф. д-р Емилија Петрова Ѓорѓева, Ана Ѓорѓева ИЗУЧУВАЊЕ НА СТРАНСКИ ЈАЗИК ПРЕКУ ИГРА Emilija Petrova Gjorgjeva Ph.D, Ana Gjorgjeva LEARNING FOREIGN LANGUAGE THROUGH GAME	43
м-р Јане Јованов, Елена Тупаревска КОРИСТЕЊЕ НА ВИДЕОМАТЕРИЈАЛИ ВО ПОЧЕТНАТА ЕТАПА НА ИЗУЧУВАЊЕ НА СТРАНСКИОТ ЈАЗИК Jane Jovanov M.A., Elena Tuparevska THE USE OF VIDEO MATERIALS IN EARLY FOREIGN LANGUAGE LEARNING	55

д-р Билјана Ивановска, д-р Нина Даскаловска ПЕРСОНАЛИЗАЦИЈАТА ВО НАСТАВАТА ПО СТРАНСКИ ЈАЗИК НЕ Е САМО НАУКА, ТУКУ И УМЕТНОСТ Biļjana Ivanovska, Ph.D., Nina Daskalovska, Ph.D. PERSONALIZATION IN FOREIGN LANGUAGE TEACHING IS NOT ONLY SCIENCE BUT ART AS WELL.....	65
м-р Марија Тодорова СЕМИОТИЧКИ АСПЕКТ И СИСТЕМОСТ НА ШПАНСКИОТ ЈАЗИК КАКО ДЕЛ ОД НАСТАВНИОТ ПРОЦЕС Marija Todorova M.A. SEMİOTIC ASPECT OF THE SPANISH LANGUAGE AND THE LANGUAGE AS A SYSTEM IN THE TEACHING PROCESS	69
м-р Весна Коцева КООПЕРАТИВНОТО УЧЕЊЕ КАКО МЕТОД ЗА РАЗВИВАЊЕ НА КОМУНИКАТИВНИТЕ ВЕШТИНИ Vesna Kocева M.A. COOPERATIVE LEARNING AS A METHOD FOR DEVELOPING COMMUNICATIVE SKILLS	77
д-р Нина Даскаловска МЕНТАЛЕН ЛЕКСИКОН Nina Daskalovska, Ph.D. MENTAL LEXICON	83
д-р Снежана Ставрева Веселиновска ЗОШТО ДЕЦАТА ПОМИНУВААТ ПОМАЛКУ ВРЕМЕ ВО ПРИРОДНАТА СРЕДИНА Snezana Stavreva Veselinovska Ph.D. WHY CHILDREN SPEND LESS TIME OUTDOORS	95
м-р Загорка Донска ЗАСТАПЕНОСТА НА МОРАЛНИТЕ ВРЕДНОСТИ ВО УЧЕБНИЦИТЕ ПО МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК ВО ОСНОВНОТО ОБРАЗОВАНИЕ (ПРЕДМЕТНА НАСТАВА) ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА Zagorka Donska, M.A. THE PRESENCE OF THE MORAL VALUES IN THE TEXT-BOOKS OF MACEDONIAN LANGUAGE IN THE PRIMARY EDUCATION IN REPUBLIC OF MACEDONIA	107
м-р Мима Костова КОМПАРАТИВНИОТ ПРЕГЛЕД НА МЕРКИТЕ ПРОТИВДЕВИЈАНТНОТО ОДНЕСУВАЊЕ НА УЧЕНИЦИТЕ ВО МИНАТОТО И ДЕНЕС Mima Kostova M.A. COMPARATIVE REVIEW OF THE MEASURES AGAINST DEVIANT PUPIL BEHAVIOR IN THE PAST AND NOWADAYS	115

м-р Даринка Маролова КОНСЕКУТИВНО ТОЛКУВАЊЕ Darinka Marolova M.A. CONSECUTIVE INTERPRETATION	123
м-р Јована Караникиќ ПРЕДИЗВИК И ПРЕВОДЛИВОСТ НА ТОПОНИМИТЕ: СТАРАТА ЧАРШИЈА И БИТ-ПАЗАР ВО ИТАЛИЈАНСКИТЕ ПРЕВОДИ НА СОВРЕМЕНАТА МАКЕДОНСКАТ КНИЖЕВНОСТ. Jovana Karanikik M.A. THE CHALLENGE AND THE TRANSLATABILITY OF THE TOPONYMES: STARA CARSIIJA AND BIT-PAZAR IN THE ITALIAN TRANSLATIONS OF THE MACEDONIAN CONTEMPORARY LITERATURE	129
м-р Даринка Маролова, Костадин Голаков УЛОГАТА И ЗНАЧЕЊЕТО НА ТОЛКУВАЧОТ Darinka Marolova M.A., Kostadin Golakov INTERPRETER'S ROLE AND IMPORTANCE	137
д-р Билјана Ивановска, д-р Нина Даскаловска МОДАЛНИТЕ ЧЕСТИЧКИ ВО ГЕРМАНСКИОТ ЈАЗИК И НИВНИТЕ ПРЕВОДНИ ЕКВИВАЛЕНТИ ВО МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК Biljana Ivanovska Ph.D., Nina Daskalovska Ph.D. MODAL PARTICLES IN THE GERMAN LANGUAGE AND THEIR MACEDONIAN COUNTERPARTS	145
м-р Драгана Кузмановска, м-р Биљана Петковска ИМЕНСКИТЕ ФРАЗЕОЛОГИЗМИ СО КОМПОНЕНТАТА ЗООНИМИ РАЗГЛЕДУВАНИ ВО МАКЕДОНСКИОТ, ГЕРМАНСКИОТ И АНГЛИСКИОТ ЈАЗИК. Dragana Kuzmanovaska M.A., Biljana Petkovska M.A. NOUN PHRASES WITH ZOONYM COMPONENTS IN MACEDONIAN, GERMAN AND ENGLISH	151
д-р Марија Кусевска ЗА ПОИМОТ ЛИЦЕ ВО ПРАГМАТИКАТА Marija Kusevska Ph.D. ON THE NOTION OF <i>FACE</i> IN PRAGMATICS	157
д-р Марија Леонтиќ АТАТУРК, ТУРСКИОТ ЈАЗИК И АЛФАБЕТСКАТА РЕФОРМА Marija Leontik, Ph.D. ATATURK, TURKISH LANGUAGE AND THE ALPHABETIC REVOLUTION.	167
д-р Октај Ахмед ТРЕТОСЛОЖНИОТ И ДИСТИНКТИВНИОТ АКЦЕНТ ВО ТУРСКИТЕ ГОВОРИ ОД ОХРИДСКО-ПРЕСПАНСКИОТ РЕГИОН Oktaj Ahmed Ph.D. THIRD-SYLLABLE AND DISTINCTIVE STRESS IN THE TURKISH DIALECTS OF OHRID-PRESPA REGION	175

- д-р Виолета Николовска**
ЛИТЕРАТУРНИТЕ ЈАЗИЦИ ВО СОВРЕМЕН КОНТЕКСТ
Violeta Nikolovska Ph.D.
STANDARD LANGUAGES IN CONTEMPORARY CONTEXT 183
- д-р Ранко Младеноски**
ДЕЛАТА НА МАЖОВСКИ, ЦЕПЕНКОВ И ПРЛИЧЕВ
ЗА АЛЕКСАНДАР III МАКЕДОНСКИ
Ranko Mladenoski, Ph.D.
THE WORKS OF MAZHOVSKI, CEPENKOV I PRLICHEV RELATED TO
ALEXANDER III OF MACEDON 189
- д-р Јованка Денкова, д-р Махмут Челик**
„ОЧЕРКИ БЕЛГРАДА“ ОД КОНСТАНТИН ПЕТКОВИЧ –
АВТЕНТИЧНО СВЕДОШТВО ЗА МЕШАЊЕТО НА КУЛТУРИТЕ НА
БАЛКАНОТ
Jovanka Denkova Ph.D, Mahmut Celik Ph.D
„THE OUTLINE OF BELGRADE“ BY KONSTANTIN PETKOVICH - AN
AUTHENTIC TESTIMONY OF THE MIXTURE OF CULTURES ON THE
BALKANS 197
- м-р Ева Велинова**
ПОЛИТИЧКАТА МИСЛА И КНИЖЕВНОТО ДЕЛО НА НИКОЛО
МАКИЈАВЕЛИ ВО 16-ВЕКОВНА ИТАЛИЈА
Eva Velinova M.A.
THE POLITICAL THOUGHT AND THE LITERARY WORK OF NICCOLO
MACHIAVELLI IN XVI CENTURY ITALY 203
- д-р Луси Караниколова**
ЗА РАСКАЗНОСТА ВО ЛИРСКИ КОНТЕКСТ
(Кон „Гулабии“ на Станко Враз)
Lusi Karanikolova Ph.D.
ON THE NARRATIVENESS IN LYRICAL CONTEXT (IN „GJULABII” BY
STANKO VRAZ) 211
- д-р Махмут Челик, д-р Јованка Денкова**
ТВОРЕШТВОТО НА ХУСЕЈИН СУЛЕЈМАН ВО КОНТЕКСТ НА
ЦЕЛОКУПНАТА ТУРСКА КНИЖЕВНОСТ ЗА ДЕЦА
Mahmut Celik Ph.D., Jovanka Denkova Ph.D.
THE WORK OF HUSEIN SULEIMAN IN THE CONTEXT OF THE
OVERALL TURKISH CHILDREN’S LITERATURE 217
- д-р Марија Емилија Кукубајска**
КНИЖЕВНОСТА, КУЛТУРАТА, НАУКАТА И РЕЛИГИЈАТА
ЗА ПОИМАЊЕ НА КОНЕЧНОСТА И ВЕЧНОСТА
Marija Emilija Kukubajska Ph.D.
LITERATURE, CULTURE, SCIENCE AND RELIGION AND THEIR
APPROACH TO ASPECTS OF FINITENESS AND ETERNITY OF LIFE 223

м-р Снежана Кирова ХАКСЛИЕВИТЕ ПОГЛЕДИ НА ЛИТЕРАТУРА Snezana Kirova M.A. HUXLEY'S VIEWS OF LITERATURE	233
д-р Весна Мојсова-Чепишевска ПИНОКИО И ШЕЌЕРНОТО ДЕТЕ Vesna Mojsova-Chepisevska, Ph.D. PINOCCHIO AND THE SUGAR CHILD	239
м-р Наталија Поп Зариева КНИЖЕВНИТЕ ДЕЛА КАКО СРЕДСТВО И МЕДИУМ ЗА РАЗВИВАЊЕ ПОЗИТИВНИ МОРАЛНИ ВРЕДНОСТИ КАЈ МЛАДИТЕ Natalija Pop Zarieva M.A. LITERARY WORKS AS A MEANS AND MEDIUM FOR DEVELOPING POSITIVE MORALVALUES WITH YOUNG PEOPLE	249
м-р Јадранка Бочварова, Зоран Павлов МОБИЛНОСТ НА СТУДЕНТИТЕ Jadranka Bocvarova M.A. Zoran Pavlov STUDENTS' MOBILITY	257
д-р Трајче Нацев САКРАЛНА АРХИТЕКТУРА ВО ГРАДОТ БАРГАЛА ОД IV ВЕК ДО КРАЈОТ НА ПРВАТА ДЕЦЕНИЈА НА VII ВЕК Trajce Nacev Ph.D. SACRAL ARCHITECTURE IN THE CITY OF BARGALA FROM THE IV CENTURY TO THE END OF THE FIRST DECADE OF VII CENTURY	267

УДК: 159.925.8:81'221

Стручен труд
Professional paper

НЕВЕРБАЛНАТА КОМУНИКАЦИЈА КАКО ТРАНСКУЛТУРНА КАТЕГОРИЈА

м-р Марија Тодорова¹
м-р Даринка Маролова¹

Апстракт: Невербалните и паралингвалните средства, како придружни елементи на секоја вербална комуникација се културолошки условени. Од културолошката заднина зависи начинот на кој им се обраќаеме на луѓето, начинот на кој се поздравуваме, дали додека зборуваме ги гледаме соговорниците во очи, како ја менуваме интонацијата, како ги соопштуваме мислите и сл. Во овој труд ќе наведеме само неколку од мноштвото културни специфики во поглед на невербалните средства како: начин на поздравување, личен простор и физички контакт, насмевка, и во поглед на паралингвалните средства како: дикција, брзина, јачина, тон, звук, интонација при зборувањето.

Клучни зборови: *култура, комуникација, невербални средства*

NON-VERBAL COMMUNICATION AS A TRANSCULTURAL CATEGORY

Marija Todorova, M.A.¹
Darinka Marolova, M.A.¹

Abstract: Non-verbal and paralingual means, which are accompanying elements of any verbal communication, are culturally conditioned. The cultural background determines the way we address and greet people, whether we establish eye contact, our intonation, as well as the way we convey our thoughts. This paper covers just a few of the many cultural specifics in terms of non-verbal means such as: way of greeting, personal space and body / physical contact, smile; and in terms of paralingual means such as: diction, speed, strength, tone, sound, intonation when speaking.

Key words: *culture, communication, non-verbal means*

¹Филолошки факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип.
Faculty of Philology, Goce Delcev University, Stip.

Комуникацијата е процес не само на заемно дејствување, разбирање или неразбирање, туку и процес на разменување информации, идеи, чувства. Таа се остварува со вербални (зборовите и врските меѓу нив) и невербални елементи (мимики, гестови, телесни движења, физички контакт). Секоја култура остава белези во јазикот и во начинот на комуницирање и однесување меѓу луѓето, кои сме должни да ги развиваме и негуваме, како што ги развивале и негувале и нашите предци. Но, бидејќи начинот на комуницирање има транскултурен карактер, припадниците на различни култури лесно може да наидат на погрешно меѓусебно разбирање.

Овде ќе се задржиме на разликите во начинот на комуницирање меѓу припадниците на различни културни заедници со помош на невербалните средства² за комуникација, кои се јавуваат најчесто како придружни елементи на вербалната комуникација. Поради неможноста да ги опфатиме сите случаи на невербално комуницирање со културолошка заднина, ќе наведеме само извесни репрезентативни примери во однос на: начинот на поздравување, личниот простор и физичкиот контакт, насмевката, паралингвалните средства (дикција, брзина, јачина, тон, звук, интонација при зборувањето).

а) *Начин на поздравување.* Припадниците на европската цивилизација се поздравуваат со ракување и доста важен им е контактот со очи, што не е случај, на пример, со Јапонците кои избегнуваат поглед, како и со Турците, каде жените ги поздравуваат мажите со наведната глава без каков било контакт со очи. Кинезите пак, се поздравуваат со поклонување. Православните христијани, вклучувајќи ги и Македонците, при поздравување се бакнуваат трипати, додека пак муслиманите се бакнуваат двапати. Луѓето од Источна Европа, Шпанија, Грција, Италија, Португалија, Израел и арапскиот свет се прегрнуваат и бакнуваат при средба со семејството и пријателите, што не е случај со луѓето од Јапонија и Скандинавија. И Јужна Америка и Мексико се места каде што допирот т.е. топлата прегратка за поздрав е рутина. За нив физичкиот контакт т.е. прегратката претставува важен дел од комуникацијата. Бразилците за поздрав го практикуваат допирот „потупнување по рамо“, како и бакнежот на образ. Во Коста Рика, жените се поздравуваат со бакнеж на образите и рака на рамо.

б) *Личен простор и физички контакт.* Секој човек си има свој воздушен „балон“, личен простор што би сакал да го зачува само за себе. Американците, на пример, сакаат поголем простор од она што е прифатено за нормално на пр. за Мексиканците. Други културни заедници кои бараат повеќе простор се оние на: Англија, Германија и Австралија. Арапите,

²) Како што секоја културна особина е предодредена од социјалните и историските настани, така и невербалните средства се условени од поднебјето на коешто му припаѓаат корисниците на невербалните знаци.

Латиноамериканците и Американците од шпанско говорно подрачје, пак, спаѓаат во групата на колективни култури т.е. култури кои бараат помал личен простор. Овде се вбројуваат и Македонците кои многу почесто настапуваат од име на групата, на која ѝ припаѓаат, и се ориентираат кон целите и вредностите на заедницата³. Телесниот контакт, гестикулациите, мимиките се одбегнуваат во германската културна заедница.

в) *Насмевка*. За успешна комуникација, многу е важна насмевката. Со насмевка се постигнува пријатна, искрена и дискретна комуникација, која може значително да ја „стопли“ атмосферата и да влијае на зголемување на довербата меѓу соговорниците. И таа може да биде условена од културата. Во САД и Латинска Америка – насмевката означува радост и среќа. Во Јапонија насмевката служи не само за изразување на радост и среќа, туку и за прикривање на засраменост, незадоволство или лутина.

д) *Паралингвални средства* (дикција, брзина, јачина, тон, звук, интонација при зборувањето). Во зависност од намерите на соговорникот, тонот на гласот прави да има разлика во значењата на една реченица т.е. гласот го изразува расположението и моменталната емотивна состојба на соговорникот. Повишувањето или снижувањето на гласот покажува дали една личност поставува прашање, донесува заклучок или пак изразува заповед. Освен тоа, интонацијата со која е кажана информацијата, има големо влијание на перцепцијата на соговорникот т.е. ни помага да донесеме заклучок за карактерот, внатрешната и надворешната личност, емотивната состојба на личноста итн., да ги разбереме правилно кажаните зборови. Така на пример, Арапите зборуваат гласно. Тоа за нив значи моќ и искреност, и затоа според нив треба да се зборува што погласно за да биде појасно. За Бразилците гласното зборување означува заинтересираност и вклученост во комуникацијата. Филипинците зборуваат нежно. Тоа за нив претставува знак за добро образование и воспитана личност. Американците зборуваат со повисок тон кога се лути и нервозни. Шпанците⁴ зборуваат понежно, но брзо, со неколку паузи во текот на зборувањето. Германците зборуваат гласно и јасно и ги изговараат секогаш речениците до крај. Македонците

³) Индивидуалноста, односно колективноста во културите се должи веројатно на слабите, односно цврстите врски меѓу припадниците на една социо-општествена група и на изразеното чувство на припадност. Социјалните врски кон останатите луѓе, кон роднините, соседите и сл. се многу посилни овде отколку, на пример, во германското поднебје.

⁴) Од голема важност за шпанскиот јазик е да се претстави и објасни значењето на интонацијата и повишувањето на гласот при изговарањето на зборовите или речениците (исказни, прашални и извични). Исказна реченица е со непроменет редослед на зборовите, па само со менување на интонацијата може да премине во прашална или извична.) **Пр.** *Ah, quieres ir al cine.* – Аха, сакаш да одиш на кино. / *¿Quieres ir al cine?* – Сакаш ли да одиш на кино? / *¡Ah, quieres ir al cine!* – Аха, сакаш да одиш на кино!

почнуваат да зборуваат и кога ќе добијат фидбек дека се разбрани, го прекинуваат текот на реченицата и започнуваат нова реченица, со цел да добијат на време. Финците, главно, зборуваат малку, но со долги паузи, кои не треба да бидат сфатени како недостаток на интерес за разговор.

Заклучок

Можеме да констатираме дека невербалните и паралингвалните средства, како придружни елементи на секоја комуникација се културолошки условени, затоа што социјалната интеракција е културолошки условена. Но, треба да внимаваме во никој случај да не им припишеме генерални карактеристики на сите припадници на одредена култура, затоа што во тој случај би создале стеротипи.

Начинот на кој им се обраќаеме на другите луѓе, начинот на поздравување, дали ги гледаме во очи, како ја менуваме интонацијата, како соопштуваме, сето тоа е одраз на културата. Секоја култура си има свој начин на гледање и интерпретација на светот, а може да има дури и влијанија врз начинот на зборување, начинот на размислување и врз ставовите на луѓето. Значи културното знаење влијае врз преференциите на говорителот при продукцијата на текстот, т.е. на селекцијата, организацијата и комбинацијата на лексичките и морфосинтаксичките елементи.

Библиографија

1. Adrian Holliday, M. H. (2004). *Intercultural Communication*. London and New York: Routledge Taylor & Francis group.
2. CRIT, g. C. (2003). *Claves para la comunicación intercultural*. Castelló: Universitat Haume I.
3. House, Juliane (2004): *Zwischen Sprachen und Kulturen*. In: Albrecht, Jörn/ Gerzymisch-Arbogast, Heidrun/ Rothfuß-Bastian, Dorothee (Hrsg.): *Übersetzung- Translation- Traduction. Neue Forschungsfragen in der Diskussion*. Tübingen: Narr. 107-125
4. Larry A. Samovar, R. E. (2009). *Communication between cultures*. Boston, MA: Wadsworth.
5. Maletzke, Gerhard (1996): *Interkulturelle Kommunikation. Zur Interaktion zwischen Menschen verschiedener Kulturen*. Opladen: VS.
6. Reiß, Katharina/ Vermeer, Hans J. (1984): *Grundlegung einer allgemeinen Translationstheorie*. Tübingen: Niemeyer.
7. Ron Scollon, S. W. (2001). *Intercultural Communication*. Malden, Massachusetts: Blackwell Publishers Inc.
8. Ting-Toomey, S. (1999). *Communicating Across Cultures*. New York and London: The Guilford Press.
9. Vermeer, Hans J.: *Übersetzen als kultureller Transfer*. In: Snell-Hornby, Mary (Hrsg.) (1994): *Übersetzungswissenschaft. Eine Neuorientierung*. München: Francke. 30-53